

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

25

października

wtorek

19:00

NFM, Sala Główna KGHM

Laureaci 15. Konkursu Skrzypcowego im. H. Wieniawskiego

Marek Pijarowski – dyrygent

Laureaci 15. Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego

im. Henryka Wieniawskiego

NFM Filharmonia Wrocławska

Omówienie

Agata Adamczyk

„Od czasów Paganiniego nie pojawił się wirtuoz tej rangi” – głosiły belgijskie gazety w 1885 r., po serii koncertów, które zagrał Henryk Wieniawski. Gdy skrzypek ruszył na podbój europejskich miast, na jednym z afiszy zapowiadających jego występy ktoś dopisał komentarz: „damy płakały”.

Wieniawski bezsprzecznie należy do grona największych wirtuozów wszech czasów. W Konserwatorium Paryskim naukę rozpoczął już jako ośmiolatek, a skończył ją z najwyższą nagrodą w wieku lat jedenastu, tym samym stając się najmłodszym absolwentem uczelni. Swą grą wprawiał w zachwyt publiczność całej Europy i Ameryki Północnej.

W setną rocznicę urodzin Wieniawskiego, w 1935 r., na cześć polskiego wirtuoza po raz pierwszy odbyły się w Warszawie międzynarodowe spotkania młodych skrzypków. Zainicjował je jego bratanek – Adam. W ścisłej czołówce laureatów znaleźli się m.in. legendarna Ginette Neveu (jej karierę tragicznie przerwała katastrofa lotnicza) i wspomniały Dawid Ojstrach. Nagrodzono także niezwykle utalentowane Idę Haendel oraz Grażynę Bacewicz. Ale to był dopiero początek długiej historii konkursu, z którym wiązały się niezwykle osobowości światowej wiolinistyki. Sama lista ich nazwisk robi imponujące wrażenie.

Wybuch II wojny światowej pokrzyżował jednak drogi artystyczne wielu muzykom, dlatego na kolejną edycję trzeba było czekać aż siedemnaście lat. Tym razem konkurs odbył się w Poznaniu. Stolica Wielkopolski mogła zaoferować lepsze warunki lokalowe niż zniszczona wojną Warszawa. Poza tym o zmianie miejsca zdecydowały walory auli Uniwersytetu Poznańskiego oraz fakt, że patron konkursu darzył to miasto wyjątkową sympatią – w swoim czasie dał tu aż szesnaście koncertów. W 1952 r. do zmagania konkursowych stanęło zaledwie dwudziestu trzech skrzypków z siedmiu krajów. Jednak nazwiska, które znalazły się na liście laureatów, przeszły do historii: Igor Ojstrach (syn Dawida) oraz Wanda Wiłkomirska.

Od 1957 r. organizację konkursu na stałe powierzono Towarzystwu Muzycznemu im. Henryka Wieniawskiego. Od tej pory odbywa się on co pięć lat – w 2016 r. organizowana jest jego piętnasta edycja. Na długiej liście laureatów poszczególnych konkursów znaleźli się m.in. Wadim Brodski, Krzysztof Jakowicz, Edward Zienkowski, Jadwiga Kaliszewska, Tadeusz Gadzina, Stefan Czermak, Zachar Bron, Wiktor Kuzniecowa, Bartłomiej Nizioł, Piotr Pławner, Agata Szymczewska, Alona Baeva czy Soyoung Yoon. Zadanie ustalania programu, regulaminu i składu jury powierzano Schlomo Mintzowi, Konstantemu Andrzejowi Kulce i Maximowi Vengerowowi. Konkursy odbywały się pod honorowym przewodnictwem Yehudi Menuhina, Idy Haendel, a w tym roku owa zaszczytna funkcja przypadła Krzysztofowi Pendereckiemu. W jury zasiadali m.in. Irena Dubiska, Jacques Thibaud, Grażyna Bacewicz, Tadeusz Wroński, Eugenia Umińska, Henryk Szeryng, Jadwiga Kaliszewska, Konstanty Andrzej Kulka, Wanda Wiłkomirska, Stanisław Wistocki, Grigori Żyslin, Bartłomiej Nizioł oraz Zachar Bron.

W czternastej oraz piętnastej edycji funkcję przewodniczącego jury objął Maxim Vengerov. Według Dyrektora Międzynarodowych Konkursów, Andrzeja Wituskiego, kierownictwo tego artysty zapewniło „świeży wiatr”, który wprowadził kilka innowacji i przyciągnął rekordową liczbę 250 młodych skrzypków. Zgodnie z pomysłami Vengerova kwalifikacje do konkursu odbywały się na podstawie preselekcji przeprowadzanych w różnych miastach, na różnych kontynentach, a nie jak było do tej pory – na podstawie nagrań.

Spośród wszystkich uczestników wyłoniono pięćdziesięcioro muzyków, pochodzących z niemalże dwudziestu krajów całego świata. Przesłuchania odbywały się w Toronto (Kanada), Interlaken (Szwajcaria), Tokio (Japonia) oraz w Gdańsku. W jury zasiadli: Vengerov, Zakhar Bron, Bartosz Bryła, Ilya Gringolts, Robert Kabara, Dong-Suk Kang, Konstanty Andrzej Kulka, Marios Papadopoulos, Mayumi Seller, Kyoko Takezawa, Akiko Tatsumi, Vera Tsu oraz Peter Zazofsky. W czterech etapach przesłuchań znalazły się kompozycje m.in. Wieniawskiego, Bacha, Mozarta,

Ernsta, Pendereckiego, Ysaÿe’a, Szymanowskiego, Kreislera, Brahmsa, Sibeliusa. Jury poszukiwało najwybitniejszej osobowości muzycznej, oceniając technikę gry, interpretację, dźwięk i ekspresję, wydobywane na wspianych instrumentach, wśród których znalazły się m.in. skrzypce Bergonziego, Guadagniniego czy Stradivariusa – najdroższe z nich warte są nawet kilka milionów dolarów.

Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego to bezsprzecznie jedno z dwóch, obok Konkursu Chopinowskiego, najważniejszych polskich wydarzeń artystycznych. Mamy niepowtarzalną okazję podziwiać talent i umiejętności młodych muzyków pochodzących z niekiedy bardzo odległych stron świata, którzy prezentują swe możliwości, wykonując kompozycje naszego rodaka. Konkurs jest członkiem-zatwierdzonej Światowej Federacji Międzynarodowych Konkursów Muzycznych z siedzibą w Genewie (World Federation of International Music Competitions – WFIMC). Obecnie federacja zrzesza ponad stu dwudziestu członków – konkursy muzyczne charakteryzujące się najwyższymi artystycznymi standardami. WFIMC promuje najbardziej obiecujące talenty, wspomagając tym samym rozwój ich kariery. Konkurs Wieniawskiego dla wielu młodych skrzypków stać się może jednym z najważniejszych etapów ich drogi artystycznej.

Marek Pijarowski

Studiował w Akademii Muzycznej we Wrocławiu, w Hochschule für Musik und Darstellende Kunst w Wiedniu, a także u A. Jansonsa w Weimerze. W latach 1981–2001 był dyrektorem naczelnym i artystycznym Filharmonii Wrocławskiej oraz dyrektorem artystycznym Festiwalu Polskiej Muzyki Współczesnej we Wrocławiu. W latach 2002–2005 był dyrektorem artystycznym Filharmonii Łódzkiej oraz pierwszym dyrygentem Filharmonii Krakowskiej. Od sezonu 2007/2008 jest szefem Orkiestry Filharmonii Poznańskiej. Prowadzi klasę dyrygentury w Akademii Muzycznej we Wrocławiu i na Uniwersytecie Muzycznym w Warszawie. Współpracował ze wszystkimi orkiestrami filharmonicznymi i radiowymi w Polsce. Występował w większości krajów europejskich, a także na Kubie, w USA, Kanadzie, Korei Południowej, Chinach i Meksyku.

PEŁNY BIOGRAM ARTYSTY:

www.nfm.wroclaw.pl/repertuar/biogramy

Marek Pijarowski, fot. Łukasz Rajchert

Organizator:

Partner:

Sponsor złoży:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia, współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

WROCŁAW 2016
Europejska Stolica Kultury

